

LAJTORJA

*A Kölcsey Ferenc Református
Gyakorló Általános Iskola lapja*

XIX. évfolyam 2. szám 2017. december

A tartalomról:

Találkozás az Immánuel Otthon tanulóival

A tiszakécskei versenyre küldött mesék

Iskolánk környezetbaráttá válik

Előadás az ízeltlábúakról

Karácsony felé

ELŐSZÓ

„Miután elmentek tőlük az angyalok a mennybe, a pásztorok így szóltak egymáshoz: Menjünk el egészen Betlehemig, és nézzük meg: hogyan is történt mindaz, amiről üzent nekünk az Úr. Elmentek tehát sietve, és megtalálták Máriát, Józsefet, és a jászolban fekvő kisgyermeket.”

/Lukács evangéliuma 2,15-16/

Szeretettel köszöntöm a Lajtorja minden kedves olvasóját a Szentírás szavaival 2017 adventjében. Kék Vödör adventi tartós-élelmiszer gyűjtő akció, Nyilas Misi Pakk – Cipősdobozba zárt szeretet adomány, 100 mikuláscsomag gyűjtése 100 nehéz sorsú gyermeknek. Három, különböző elnevezésű felhívás olvasható iskolánk honlapján, azonban mindegyik célja ugyanaz: segíteni a nehéz sorsú gyermekeknek, boldoggá téve az ő adventi készülődésüket és karácsonyukat is. Iskolánk ismét alaposan kiveszi részét a gyűjtésekből, hiszen a szülők nagylelkű támogatásának és növendékeink lelkesedésének köszönhetően rengeteg vödört töltöttek meg a közreműködő tanulók és pedagógusok. A beérkezett, ajándékokkal teli cipősdobozok száma is kimagasló, mikuláscsomagból pedig 96 érkezett lapzártáig! A magyarországi, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai rászoruló gyermekek és családok nevében ezúton is köszönöm a kedves szülők önzetlenségét!

Várakozással teli, meghitt hangulat uralkodik iskolánkban november vége óta.

A szépen feldíszített előcsarnokban függő adventi koszorún már a második gyertyát is meggyújtottuk. Az aprócska lángok az osztálytermekben lévő koszorúkra is eljutottak. Az alsó és felső tagozatos osztályok a reggeli áhítatokon kedves műsorral járultak hozzá a karácsony előtti bensőséges iskolai hangulat megteremtéséhez. Iskolánk kisugárzása minden bizonnyal azokat a családokat is elérte, akik elhozták kislányukat vagy kisfiukat a november végi napközis kézműves foglalkozásra. A 140 óvodás örömmel vett részt a kötetlen hangvételű alkalmon.

Úgy vélem, hogy akik gyermekük számára biztonságos, szeretetteljes légkört, valamint komoly szakmai teljesítményt nyújtó nevelési-oktatási intézményt keresnek, jó helyen járnak intézményünkben. A következő tanévben is öt osztályt szeretnénk indítani az első évfolyamon, s a jelentős érdeklődést látva ez az elképzelés valósnak tűnik. Ennek érdekében továbbra is nagyon fontos az, hogy tanítványaink jó magatartásnak, szorgalmas tanulmányi munkájának és a tanítási napok derűs légkörének híre városszerte ismerté váljon. Az elmúlt hónapokban jól szolgálták ezt a célt a különböző bemutató órák iskolánkban, valamint versenyzőink sikeres szereplései a városi, megyei, országos sport és tanulmányi versenyeken. Az őszi időszakban nyújtott teljesítményért ezúton is köszönetemet fejezem ki a gyakorlóiskola egész közösségének!

Az utolsó előtti tanítási nap délutánján a Református Nagytemplomban családi istentisztelet keretében adunk hálát a sok áldásért, s készülünk közösen karácsony ünnepére. A téli szünet december 23-án kezdődik, s a megérdemelt pihenés után január 3-án találkozunk újra az iskolában.

Az iskolavezetés és a tantestület nevében valamennyi tanítványunknak és családjának áldott karácsonyi ünnepeket és békés, boldog új esztendőt kívánok!

*Ember Sándor
igazgató*

Karácsony felé

„... íme, a csillag, amelyet láttak napkeleten, előttük ment mindaddig, amíg odaérve meg nem állt a hely fölött, ahol a gyermek volt.” (Máté evangéliuma 2,9)

Valamikor régen élt egyszer egy igen kíváncsi kisfiú, aki, más gyermekekhez hasonlóan, nagyon várta a karácsonyt. Minden nap ugyanazt a kérdést tette fel az édesanyjának: "Mikor lesz már karácsony? Hányat kell még addig aludni?" Az édesanyja, miután megunta az állandó kérdezősködést, egy nap fogott egy kartont, huszonnégy mezőre osztotta, majd mindegyikre rátűzött egy csokoládét. A kisfiú, a csokoládék egyre fogyatkozó számából megtudhatta, hogy mikor lesz karácsony. A kisfiú felnőtt, és eszébe jutott az édesanyja naptára. Úgy gondolta, hogy más gyerekeknek is örömet szerezhetne vele, ezért elhatározta, hogy adventi naptárakat fog készíteni. Olyanokat, amik elvezetik a kíváncsi gyerekeket karácsony ünnepéig.

A napkeleti bölcseknek még nem volt adventi naptáruk, pedig ők is karácsony felé tartottak, igaz, kicsit másként, mint mi. Talán számolták a napokat és az éjszakákat, vajon mikor érkeznek meg oda, ahová elindultak. Őket a csillag vezette. és a csillagot követve, izgatottan, kíváncsian, ajándékkal és hódolattal, az első karácsonyon, megérkeztek az újszülött gyermekhez, a próféták által megjógiért Királyhoz.

Advent végén vagyunk, és karácsonyra készülünk. Mi is izgatottan és kíváncsian várjuk az ünnepet, ami egyre közeledik. Mire elfogy

Diviánszky Lilla 3.z rajza

az utolsó csokoládéd az adventi naptáradból, karácsony estéje lesz. Megérkezel. Ott lesz a feldíszített karácsonyfa, az ajándékok, a terített asztal, mindazok, akiket szeretsz. Ezen az estén mindenki megáll egy kicsit, hiszen az adventi készülődés célba ért.

Azt kívánom, hogy az ünnepen, szeretteiddel együtt, legyen áldott találkozásod az ünnepelttel, a karácsonyi gyermekkel, a próféták által megjógiért Királlyal.

Szilágyi Tamás

Karácsony

Közeleg újra a karácsony, kigyúlnak a fények, az adventi koszorú gyertyái messzire világítanak. Ebben a lapszámban egészen a 18. század elejéig utazunk vissza, s egy olyan asszonyra emlékezünk, aki nagyon sokat tett egyházáért, népéért. S tette ezt nemcsak karácsony – advent idején, hanem egész életében. Olvassátok figyelmesen ezt a példaértékű életutal!

Árva Bethlen Kata

„Udvára olyan volt, mint egy jól rendezett klostrom. Élete mások előtt példa és világos tükör. Töltöttem el mellette terhes papi hivatalban lelkemnek nagy és felette ki nem írható gyönyörűségével hat esztendőket, amelyekben csak hat szóból való megbántódásom sem volt, úgy, hogy sokan mondanák azt, kik életemet, miben álljon, látták, hogy csak az angyalok élnek jobban az égben” – írja Bethlen Kataról egyik udvari lelkésze, Bod Péter, kinek tanulmányait a nagyaszonny 6 éves kortól kezdve támogatta.

De ki is volt Bethlen Kata? 1700-ban született Olthévízen, apját 8, anyját

18 esztendősen vesztette el, s 19 évesen már ő is az özvegyek körébe tartozik. Édesanyja özvegyiségre jutva hamarosan újra férjhez ment, s közben felcseperedő Kata lányát mostohafiához, a katolikus Haller Lászlóhoz kényszerítette. Hiába tiltakozott Kata, az esküvőt megtartották. A 2 évnyi házasságból 2 élő gyermek maradt, akiket a katolikus Haller rokonság igyekezett megszerezni a református Bethlen Katától. Erre azután nyílt módjuk, miután Kata másodszor is férjhez ment (1722.), ezúttal református vallású vőlegényéhez, gróf Teleki Józsefhez. 10 évig élhettek boldog életet, ám ekkor Kata újra özvegyen maradt, s ráadásul még olyan csapás is érte, hogy gyermekei, akik ebből a házasságból születtek, mind meghaltak. Ekkor vette fel előnévként az „Árva” nevet.

Gondolhatnánk, ennyi csapás után nem foglalkozott senkivel, csak magával törődött, de a nagyaszonny nem így tett! Egyik fennmaradt imádságában így fohászkodik Istenéhez: „Ne

vess el engem, sőt ne is tekints az én sok gyalróságaimra. Nézz mindenkor a Te szent Fiadnak tökéletes elégtételére, és engedd, hogy kevés napjaimat tölthessem Te szent nevednek dicsőségére, anyaszentegyháznak épületére.” Kérései meghallgatásra találnak Istennél: Kata templomokat épített (Olthévíz, Fogaras), iskolákat alapít, szegény diákokat támogat. Mindezek mellett példamutatóan gazdálkodik, megtanulta kora nagy orvosainak könyveit, ismerte a gyógyfűvek titkait, üveghutát, papírmalmot építtetett.

Az irodalomtörténészek is tisztelettel emlékeznek meg róla, mert ugyan elég sokan voltak már, akik abban a korban önéletrajzi művet írtak, de mindössze egyetlen nő található közöttük: Árvá Bethlen Kata! Kevés megrázóbb, de egyben felemelőbb mű született az ő írásánál. S mindeközben a csapások szinte leperegnek róla, Istenbe vetett hitét nem törli meg semmi. Sírját a fogarasi templom őrzi. Ott olvasható a következő verses megemlékezés Bod Péter tollából:

Teste e kő alatt Gróff Bethlen Katának
Lelke szent kezében vagyon Jézusának
Kiben hitt s Kit tartott Megváltó Urának
Magát, alázatos hív szolgálójának
Ezerhétszázban lett világrajövése
Ötvenkilenczedben innen kimenése.
Özvegyi életben két ízben lépése
Ebben sok ideig kegyesen élése.
Szegényt, oskolánkat javával segéllő
Tiszta, szent étellel mások előtt fénylő.
Ezért mindenféle rend őtet betsülte
Tőle félt a gonosz és távol kerülté.
Áldott neve maradt, ezt jóságra szülte
Győzedelmi székét már égbe beülte.

Kívánom, hogy legyen követendő példa számotokra Bethlen Kata szolgáló élete, s vegyétek észre, hogy másokért élni, másokat segíteni az év 365 napján lehet, nem csak az adventi időszakban! Így kívánok mindenkinek áldott karácsony ünnepet és nagyon boldog új esztendőt!

Kurgyisné Zsuzsa néni

Az új ötödikesek

5.a Osztályfőnök: Vértessy Balázs

Ágoston Péter, Balogh Arienn, Czeglédi Zsófia Dóra, Garanyi Viktória Bernadett, Hauler Hanna Regina, Jámbor Ferenc Ákos, Juhász Emese, Kálmán Dominik, Kelemen Martin, Kertész Viktória, Magyar Odett Petra, Molnár Lilla, Pál Zsófia, Patai Dávid, Rácz Dorottya, Rádi Balázs, Radócz Róbert, Ritli Hajnal, Szűcs-Karsai Ramóna, Tóth Lőránt, Török Enikő Nóra

5.b Osztályfőnök: Czegle Mária

Adomán János Boldizsár, Barta Péter, Breitenbach Fruzsina Anna, Buzási Attila, Demény Réka, Egyed Dániel, Fábíán Anett, Fedor Lili Zsuzsanna, Gyarmati Árpád, Gyarmati Miklós, Hadnagy Péter, Harsányi Zalán, Horváth Kristóf, Istók Adám, Juhos Patrik Milán, Klencs Dorottya Flóra, Kun Lídia Viktória, Lovas Liliána Mónika, Lovász Krisztián László, Mátrai Cecília Tamara, Mészáros Sára, Nagy Sarolta, Németh Dominika, Ócsai László, Oláh Mira Karina, Püski Benedek, Szatmári Virág Anikó, Szilágyi Dorika, Tang Jennifer, Tóth Virág Rebeka, Veres-Pataki Nándor, Vincze András, Vona Balázs Márk

5.c Osztályfőnök: Emberné Balogh Emőke

Bacskó Máté István, Dánielfy Diána Hanga, Demeter Zsófia, Fekesházy Zsófia, Fekete Balázs, Földvári Gergő Miklós, Gyulai Sára Dóra, Horváth Szonja, Kapusi-Rentka Donát, Keszthelyi Anna Kamilla, Kiss Dorottya Anna, Kiss Hunor, Kiss-Győri Imre, Korondán Ádám Miklós, Krajczár Dávid Géza, Leskovics Péter, Lukácsi Blanka, Mezősi Janka, Miklósvölgyi Boglárka, Mohácsi Ágnes Lili, Nagy Manna Kamilla, Nagy Míra Mandula, Papp Zalán, Petróczy Anna Fruzsina, Suszter Éva Hanna, Szirák Péter Dániel, Szőke Dániel, Tóth Réka, Venter Dorika, Visky Boglár, Vitéz Kata Borbála, Zay Máté Barnabás

1.z Osztályfőnök: Sarkadiné Halász Tímea

Bacsur Tímea, Bende Vera, Bene Dóra, Cseh Flóra, Csorba Zétény Attila, Diviánszky Eszter, Enyedi Nikolett, Gábor Hajna Júlia, Gábora Bátor, Grecskó Marcell, Grubisics Zsombor, Harmati Kamilla, Hársfalvi Tamara, Kovács Júlia, Lada Orsolya, Lukasz Noémi, Magura Anna Luca, Magyar Krisztián, Máté Krisztián, Molnár Anna Leonóra, Molnár Sára Flóra, Nagy Emese, Oláh Szilvia Zita, Péter Levente, Rápoli Laura Fanni, Sándor Bence, Serestyén Áron, Szatmári Balázs, Szikra Sára Réka, Tar Gyula, Teremy Ferenc, Varga Gergő

5.d Osztályfőnök: Pócsik Anett

Árvai Hédi, Bács Boglárka, Bencze Barbara Anna, Brisztán Nikolett, Bunda Bálint, Darai Laura Zita, Daráczy Ágnes, Dobos Dóra, Donka Ákos, Fejes Nóra, Kányási Arabella Éva, Király Gréta Enikő, Kiss Hunor, Kiss Rebeka Noa, Kiss Vivien, Kocsis Gréta Flóra, Kovács Ármán István, Kreuze Mirjam Ágnes, Matkó Laura, Molnár Noémi, Papp Melitta, Péter Lili, Péter Míra, Sári Gitta, Sárvári Dávid, Sólyom Imre, Szabados Dorottya, Tóth-Kurucz Luca Gréta, Török Regina, Várbíró Dániel, Végh Lili Luca, Veres Réka, Zámboi Fruzsina

Eredményeink

Bolyai Matematika Csapatverseny megyei forduló - 2017. október 13.

3. évfolyam - 1. helyezés - országos döntős
Szentpéteri Eszter 3.a, Mosolygó Ábel 3.c, Szilágyi Bálint 3.b, Csukás Dalma 3.b

7. helyezés - **Bokor Petra 3.b, Suszter Emma Eszter 3.b, Grubisics Botond 3.c, Fekete Fruzsina Flóra 3.c**

4. évfolyam - 14. helyezés **Achim Patrik 4.c, Gyuricsku Márton 4.b, Csorba Bulcsú Levente 4.c, Schuster Aron 4.z**

16. helyezés **Vizer György 4.a, Ács Alíz 4.b, Csaplovics Levente 4.d, Orosz Zsófia 4.c**

5. évfolyam - 3. helyezés **Szilágyi Dorka 5.b, Barta Péter 5.b, Petróczi Anna Fruzsina 5.c, Kapusi-Rentka Donát 5.c**

6. évfolyam

11. helyezés **Nagy Károly Péter 6.b, Nagy Imre Ádám 6.b, Szirbucz Petra 6.b, Vítányi Dominik 6.b**

7. évfolyam - 9. helyezés **Kiss Mária Krisztina 7.b, Barta Gergő 7.c, Ócsai Réka 7.c, Király Viktória Kata 7.c**

Református Iskolák XXI. Országos Tanulmányi Versenye 2017. október 27.

Komplex tanulmányi csapatverseny

2. évfolyam - 1. helyezés **Farkas Örs 2.c, Holló Barnabás 2.c**

3-4. évfolyam - 1. helyezés **Diviánszky Lilla 3.z, Gyuricsku Márton 4.b, Küzmös Molli 4.z**

Bibliaismereti verseny

3-4. évfolyam - 9. helyezés **Dorogi Mira Eszter 4.d, Dvorák Balázs 4.d**

5-6. évfolyam - 6. helyezés **Böör Gréta 6.b, Nagy Imre Ádám 6.b**

Angol nyelvi verseny

5-6. évfolyam - 2. helyezés **Hodosi Anna 6.b, Pál Dorottya Réka 6.c**

7-8. évfolyam

1. helyezés **Szabó Zsuzsanna 8.c, Szilágyi Ádám 8.b**

Informatikai Vetélkedő

7-8. évfolyam - 1. helyezés **Veréb Gergely 7.b**

Természettudományi vetélkedő

Matematika 5. osztály

3. helyezés **Szilágyi Dorka 5.b**

Matematika 6. osztály

2. helyezés **Nagy Károly Péter 6.b**

Matematika 7. osztály

4. helyezés **Kiss Mária Krisztina 7.b**

Matematika 8. osztály

13. helyezés **Dankó Kincső Andrea 8.b**

Műveltségi vetélkedő - magyar irodalomból és könyvtárhasználatból

Felső tagozat - 1. helyezés **Csukás Anna 6.b, Kolozsvári Vanda 6.b**

Műveltségi vetélkedő történelemből

6-7. évfolyam - 2. helyezés **Kocsis Benedek Ábel 7.b, Nagy Hanga 6.b**

Komplex természettudományi csapatverseny

7-8. évfolyam - 2. helyezés **Dorogi Máté Gáspár 8.c, Vincze Rebeka 8.c**

Rajzverseny

3-4. évfolyam - 2. helyezés **Magi Zsolt 4.a**

5-6. évfolyam - 7. helyezés **Zámbori Kincső 6.b**

7-8. évfolyam - 15. helyezés **Torró Laura 7.b**

Kalandra fel Beebottal!

2. helyezés **Gábor Hunor 1.b, Gáspár Abigél Eszter 1.b**

3. helyezés **Csukás Levente 1.b, Sándor Kristóf 1.b**

4. helyezés **Kovács Döme 1.b, Nagy Tamás 1.b**

Református Iskolák XIII. Országos Mesemondó, Meseíró, Szépiro, Kézműves és Angol/német fordító Találkozó - Tiszakécske 2017 november 10.

Mesemondó verseny

5. évfolyam

Bronz minősítés **Demény Réka 5.b**

6. évfolyam

Ezüst minősítés **Demeter Júlia 6.c**

Meseíró verseny

3. évfolyam

Arany minősítés **Csizmadia Marcell 3.c**

Szépiro verseny

2. évfolyam

Arany minősítés **Borbély Dávid 2.b**

6. évfolyam

Arany minősítés **Zámbori Kincső 6.b**

Kézműves találkozó

4. évfolyam

Ezüst minősítés **Balogh Tímea Petra 4.d, Dorogi Mira Eszter 4.d, Hegedűs Dalma 4.d**

5. évfolyam - Arany minősítés **Kiss Vivien 5.d, Kiss Rebeka Noa 5.d, Papp Melitta 5.d**

Bolyai Anyanyelvi Verseny 2017. november 10.

3. osztály - megyei 4. hely **Fekete Fruzsina, Mosolygó Ábel, Szőke Hanna, Zudor Sarolta**

megyei 7. hely **Gyuricsku Jázmin, Hőgye Lilla, Kiss Bercel, Komlósi Dorka**

4. osztály - megyei 3. hely **Gyuricsku Márton, Szabó Annamária, Berkes Dorottya, Orbán Sára**

5. osztály - megyei 12. hely **Lukácsi Blanka, Visky Boglár, Venter Dorka, Vitéz Kata**

6. osztály - megyei 13. hely **Pataky Panna Il-dikó, Kolozsvári Vanda, Csukás Anna, Papp Csenge**

7. osztály - megyei 3. hely **Menyhárt Ágnes, Musta Rebeka, Ócsai Réka, Martinovics Lili**

megyei 8. hely **Balogh Árven, Tímár Lili-anna, Kapusi Lilla, Varga Zsófia**

8. osztály - megyei 2. hely **Balogh Dorottya, Kiss Gréta, Szabó Zsuzsanna, Vincze Rebeka**

megyei 8. hely **Kiss Marcell, Lovas Árpád Botond, Nótáros Lajos Bence, Jánossy Márton**

megyei 9. hely **Barna Zsófia, Berkes Zsófia, Veres Hunor, Oláh Máté**

Debreceni Református Kollégium Regionális Tehetségkutató Versenye angol nyelvből 2017. november 16.

1. helyezés **Szilágyi Ádám 8.b**

4. helyezés **Oláh Máté 8.b**

Lilla Téri Általános Iskola megyei angol nyelvi versenye 2017. november 17.

1. helyezés **Leskovics Péter 5.c**

1. helyezés **Hodosi Anna 6.b**

4. helyezés **Veréb Gergő 7.b**

Bolyai Matematika Csapatverseny országos forduló 2017. november 18.

3. évfolyam

4. helyezés **Szentpéteri Eszter 3.a, Mosolygó Ábel 3.c, Szilágyi Bálint 3.b, Csukás Dalma 3.b**

Asztalitenisz Diákolimpia 2017. november 19.

körzeti 1. helyezés **Tar Dorina 8.c**

megyei 1. helyezés **Tar Dorina 8.c**

XXI. Országos Zsoltárenéklő Verseny, Budapest, Karácsony Sándor Rózsatéri Református Általános Iskola és Óvoda 2017. november 24.

2. évfolyam

Arany minősítés **Orosi Orsolya 2.z**

3. évfolyam

Arany minősítés **Vitányi Emili 3.z**

4. évfolyam

Arany minősítés **Magura Sára 4.z**

5. évfolyam

Ezüst minősítés **Enyedi Nikolett 5.z**

6. évfolyam

Arany minősítés **Büscsei Botond István 6.z**

7. évfolyam

Arany minősítés **Sztányi Anna 7.z**

8. évfolyam

Bronz minősítés **Harcza Regina 8.z**

Református Iskolák Országos Asztalitenisz Bajnoksága - Kiskunhalas 2017. december 2-3.

Asztalitenisz - egyéni

1. helyezés - **Tar Dániel 6.c**

2. helyezés - **Tar Dorina 8.c**

Asztalitenisz - páros

1. helyezés **Tar Dorina 7.c, Tar Dániel 5.c**

Sakk - egyéni 4. helyezés **Nagy Károly Péter 6.b**

Gratulálunk!

Bogaras vagyok!

Pénteken, biológia órán, Tünde néni egy meglepetéssel fogadta osztályunkat. Mindenki nagyon izgatott lett a hír hallatára, hogy átvisz minket a Refibe.

Egy kis lépcsőzéssel és néhány emelettel feljebb egy kitömött állatfejekkel „díszített” folyosóra értünk, melynek végén egy nyitott ajtó fogadott minket. Nagy terembe érkezünk, ahol kör alakban székek sorakoztak, valamint két előadó fogadott széles mosollyal, „Bogaras Vagyok” feliratú pólóban. Helyet foglaltunk, és kezdetét vette egy izeltlábuokról szóló előadás.

Az előadók első dolga az volt, hogy tudassák velünk, hogy a kis állatok felé irányuló „gusztustalan”, „undorító” jelzőket hanyagoljuk, mert megsértődnek. Az előadás kb. 50-55 perces volt, és látszólag mindenki nagyon élvezte.

Rengeteg érdekességet megtudhattunk kúszó-mászó barátaink hasznáról, fontosságáról, fejlődéséről, illetve rendszerezéséről is. A legnagyobb élményt számunkra az nyújtotta, hogy láthattuk azt, ahogy a skorpiók UV-fény alatt gyönyörű sárgás-zöld színben pompáznak. Az igazat megvallva a mi kis sztárunk félénk volt, próbált a kövek közé elbújni.

Az előadás alatt körbe adtak kis állatkákat, könyveket. Az utolsó 10-15 percben közelebből is megnézhattuk a pókokat, csótányokat, botoskákat, sőt még kézbe is vehettük őket. Nálunk a lányok voltak nyitottabbak e téren, de a vége felé azért néhány fiúnak is megjött a bátorsága.

Rengeteg fénykép örökítette meg látogatásunkat. Reméljük, Tünde néninnek lesz még hasonló meglepetése számunkra. Köszönjük!

Békési Tímea, Boros Lilla, Kiss Mária 7.b

11/07/17

November 7-én, hittanórán meglátogattak minket az Immanuel Otthon tanulói. Most erről a különleges óráról szeretnék mesélni nektek.

Az óra úgy kezdődött, mint egy szokványos hittan óra, csak azzal a különbséggel, hogy most nem a terembe kellett menni, hanem az aulába. Mindannyian félelemmel vártuk az óra kezdetét. Féltünk, féltünk az ismeretlentől. Mikor aztán az utolsó Immanuel Otthonos tanuló is megérkezett, kezdetét vette az óra.

Először az Immanuel Otthon tanára mutatkozott be,

és mesélt Nekünk az otthon működéséről. Bevezetőjét egy érdekes mondattal zárta:

- Bár ők nem száz százalékosan egészségesek, de szerintem sokkal többet mosolyognak, mint ti – ehhez én elég szkeptikusan álltam hozzá. Szerintem a többiek jó része is.

Az órán sok érdekes feladatot csináltunk együtt. Például:

- kerekesszék-verseny az Immanueleseknek
- fél kézzel való ki-, és bepakolás a táskánkba (ebben én is részt vettem, és nagyon érdekes volt)
- kerekesszék-verseny nekünk Tk-soknak
- bizalom játék (az egyik embernek bekötötték a szemét, és a másiknak kellett vezetnie)

Miután csak játszottunk, és játszottunk, szinte észrevétlenül telt el az óra. Így végül el kellett köszönnünk egymástól. Már nem volt bennünk félelem. Így ért véget ez a rendhagyó óra.

És mi van annak az Immanuel Otthonos tanárnak a kijelentésével? Miszerint:

- Bár ők nem száz százalékosan egészségesek, de szerintem sokkal többet mosolyognak, mint ti! Vajon igaza volt? Ki tudja. Lehet, hogy igaza volt. De az biztos, hogy már nem félünk tőlük, ők már nem ismeretlenek nekünk, hiszen mi és ők sokat nevettünk együtt.

Viszlai Patrik 8.d

Találkozás

2017. november 7-én az Immanuel Otthon tanulói ellátogattak hozzánk. Én tartottam ettől a találkozástól, mert engem nagyon megvisel a szenvedő gyerekek látványa. Tudom milyen az, amikor nem tudja az ember használni a kezét, avagy a lábát. Én is átéltem egy sportbaleset kapcsán. Ezáltal nekem is ki kellett próbálni a kerekesszéket és megtapasztaltam, hogy milyen kiszolgáltatottnak lenni. Sokan nem tudják elképzelni, hogy milyen jó dolguk is van. Félttem, hogy nem tudok velük úgy beszélgetni, mint a barátaimmal. De most már tudom, hogy ők is olyan gyerekek, mint mi.

A találkozás jó alkalom volt arra, hogy félelmeimet valamelyest legyőzzem és máshogy álljak hozzájuk. Megismertem, megkedveltem a gyerekeket. Azt szeretném, hogy meggyógyuljanak és boldogok legyenek. De ha ez nem lehetséges, akkor nekünk mindent meg kell tennünk azért, hogy megkönnyítsük az életüket, segítsünk nekik, akár csak egy kedves mosollyal, vagy egy ilyen találkozással.

Juhos Beatrix 8.d

Miért vagyok fontos? - gondolatok az erdő nevében

Gábor Ilka Anna 3.z rajza

Azt hiszem, nem vagyok beképzelt, ha azt mondom, hogy a bolygónk életben maradásához nélkülözhetetlen vagyok. A Föld minden kontinensén megtalálhatsz, fáim sok állatnak nyújtanak táplálékot és lakóhelyet. Azok az állatok, melyek a lombkoronáimban élnek, nem tudnának hol lakni, ha kivágnák a fákat. De a nagyobb testű állatok is elpusztulnának, hiszen nem találnának élelmet, és menedéket sem. A fák kipusztulásával örökre elbúcsúzhatnánk az őzekről, harkályokról, vaddisznóktól is. Ha nem lennék, az összes erdei állat elpusztulna.

A Föld növényei felelősek azért, hogy mindig friss oxigén kerüljön a légkörbe. Ha a fákat kiirtanák, akkor a levegő sokkal kevesebb oxigént tartalmazna, mint most. Márpedig az oxigén az élőlények számára nélkülözhetetlen. Valamint a fák nélkül növekedne a levegőben a szén-dioxid és a por mennyisége.

Ha nem lennék, megváltozna a táj éghajlata is, ki védene a szél ellen, a nap ellen? Megváltozna a hőmérséklet és megváltoznának a csapadékviszonyok is. A kiirtással mi lesz a vízgazdálkodással és a talajgazdálkodással? Én állítom meg a vizeket, nélkülem árvizek pusztítanak mindenhol. Ráadásul a lezúduló víz a talajt is magával sodorja, kipusztul a talaj és fái gyökérzetének hiányában a képződése is abbamarad.

Szintén nagyon fontos, gazdasági értékem: hisz fáimat majdnem minden gazdasági ágazatban felhasználják. Fedelet nyújtok fejed fölé, én adom mindennapi bútoraidat, a téli hidegben felmelegítem otthonodat. Mit is kezdenél az iskolában papír és ceruza nélkül? Élelmet adok embernek, állatnak egyaránt, meggyógyítlak, ha beteg vagy. Felhasználnak a közlekedésben, nyersanyagot nyújtok a vegyipar számára is.

Felbecsülhetetlen érték vagyok a turizmusban is, hiszen csodálatos látvány vagyok és fantasztikus érzés bennem barangolni, vagy akár csak megpihenni a lombjaim alatt. A nyári forróságot is sokszor csak a fáim árnyékában lehet elviselni. Az erdőben tett séta, kirándulás, vagy a parkokban egy piknik, felüdülést és kikapcsolódást jelent mindenki számára.

Miért vagyok tehát fontos? Gondolatok csak bele, mennyivel szegényebb lenne a világ nélkülem! Valószínűleg a bolygó csak egy sivár, kietlen pusztaság lenne. Ha a fák eltűnnének a Földről, a számodra ismert világ képe teljesen megváltozna.

És íme, néhány érdekesség a trópusi esőerdőkről:

- A Föld erdeinek egyharmadát az esőerdők teszik ki.
- A trópusi esőerdő növényzete annyira sűrű, hogy 10 percre is telhet, mire egy esőcsepp leér a földre.
- Az esőerdők otthont nyújtanak a Föld állat- és növény-

fajai felének.

- Több mint 2000 lepkefaj található meg a dél-amerikai esőerdőkben.
- A trópusi esőerdőket a "világ legnagyobb gyógyszer-tárának" is nevezik, mivel a mai gyógyszerek 1/4-e az itt élő növényekből származik.
- A trópusi esőerdők a földi élet paradicsomai, burjánzik bennük az élet, a Föld tüdejének is szokták nevezni őket, mivel hatalmas felületükkel csökkentik a légkör szén-dioxid szintjét és rengeteg oxigént termelnek.
- Másodpercenként elpusztul egy futballpálya-méretű terület az esőerdőkben.

Sajnos az utóbbi évtizedekben rendkívüli mértékben felgyorsult az esőerdők irtása. Ha nem történik változás, akkor 50 év múlva az esőerdők eltűnhetnek a Földről!

NE ENGEDJÉTEK!

Ne engedjétek, hogy az emberek kíméletlenül és meggon-dolatlanul kiirtsanak, kipusztítsanak!

A ti felelősségeitek is, hogy az unokáitok is egy egészséges, növényzetben és állatokban gazdag világban éljenek!

DINDA ANNA 7.z

Az előadás elhangzott az „Elmondom hát mindenkinek...” Természettudományos Diákkonferencián 2017.11.27-én.

A szmog

A tanítási óráinkon sokat hallunk a környezetszennyezés következményeiről és a környezetvédelem fontosságáról. De vajon a környezetvédelmi törekvések csak elméleti ismeretek maradnak-e számunkra vagy mi és társaink teszünk-e ténylegesen azért, hogy a Földön biztosíthassuk a fenntartható fejlődést?

Előadásunkat egy, ma már magyarországi városokat, így szűkebb környezetünket: Debrecen is érintő problémáról készítettük. Bemutatónkkal szeretnénk arra utalni, hogy nem elég a problémákat észlelni, leírni, hanem tudatosan törekedni kell a megoldásra, mert csak akkor érhetjük el a kívánt eredményt.

A szmog a környezetszennyezés miatt kialakuló füstköd. A földrajzi és időjárási körülményektől, valamint a levegőben található szennyező anyagoktól függően 2 féle füstködöt különböztetünk meg.

London típusú szmog (redukáló szmog)

Elsősorban fosszilis tüzelőanyagok (főleg szén) nagymértékű felhasználása váltja ki. Elégetésükkor nagy mennyiségű korom keletkezik, amely a levegőbe kerülve szennyezi a környezetet. Elsősorban őszi-téli időszakban alakul ki ott, ahol magas a levegő páratartalma és a légmozgás nagyon kicsi. Első észleléséről kapta nevét: London típusú szmog.

Los Angeles típusú szmog (oxidáló szmog)

Kialakulásának feltételei: erős napsugárzás (UV-sugárzás), közlekedés által kibocsátott szennyezések (szénhidrogének), gyenge légmozgás. Ez a három „összetevő” alakítja ki az oxidáló szmogot. Az elmúlt években hazánkban is tapasztalható jelenségről van szó, de ebben az évben jelentős mértékűvé vált. Így országosan és egyes városokban külön-külön is rendelkezéseket hoztak a probléma kezelésére.

A szmog kialakulását a következő tényezők segítik:

A gyárak környezetszennyező hatásai:

A gyárak által kibocsátott gázok nagy mennyiségben károsítják környezetünket valamint az emberre is káros hatással vannak. Debrecenben a legtöbb füstöt a hőerőmű bocsátja ki, de a TEVA kéményei is jelentős szennyezést jelentenek.

Modern gyárak:

A modern gyárakban már igyekeznek a lehető legkevesebb szennyező anyagot a környezetbe bocsátani. Ezt úgy érik el, hogy különböző szűrőberendezéseken vezetik át a füstöt, mielőtt az a szabadba jut.

A legjobb az, hogyha a fosszilis tüzelőanyagok (szén, kőolaj) helyett megújuló energiaforrásokat használunk. Ilyen a szél-, a víz-, a nap- és a geotermikus energia. Ezek semmilyen káros anyagot nem juttatnak a környezetbe. Sajnos városunkban erre még nincs példa a gyáraknál.

A közlekedés által kibocsátott anyagok hatásai:

Napjainkban lényegesen nőtt a helyváltoztatás igénye. Ezeket a távolságokat autóval, motorral, vagy akár tömegközlekedéssel tesszük meg. A levegőszennyezés elsősorban a benzin- és gázolaj-üzemű motorok által kibocsátott gázok miatt következik be. Debrecen nem a legnagyobb város, viszont a közlekedés által keletkezett szmog annál nagyobb, hisz még csak most épül az elkerülő autópálya és a városközpont mély fekvése is kedvez a füstköd kialakulásának. Ráadásul a gépkocsik sem a legzöldebb kategóriájúak.

Modern közlekedés:

Napjainkban rengeteg tudós fáradozik azon, hogyan tudnánk a közlekedést környezetbaráttá tenni. Ezért is vezették be a belsőégésű-motoros autóknaál a katalizátort. Ez megszűri és átalakítja a mérgező anyagokat környezetkímélőbb anyagokká. Ma már nem ritka a 4-5 literes fogyasztású autó sem. Ilyen például a képen látható Hyundai I30. Próbálkoznak a napelemes autó kifejlesztésével is, a BMW már a vízzel működő autót is megalkotta, de ezeket „kisebb-nagyobb hibák” (és egyéb okok) miatt még nem használjuk.

Az autók helyett használhatunk tömegközlekedési eszközöket. Ezek is csökkentik a környezetbe juttatott mérgező anyagok mennyiségét és ez által a szmog kialakulásának esélyét is.

Városunk élen jár a közösségi közlekedés fejlesztésében,

hiszen az utóbbi években lecserélték a régi Ikarus buszokat a korszerűbb Volvo 7700-as típusokra és megépült a 2-es villamos is, így Debrecen Magyarország legkorszerűbb tömegközlekedési gépparkjával rendelkezik.

A mai technológiában az elektromos autók a legkörnyezetkímélőbb közlekedési eszközök. A parkolása ingyenes, töltése is ebben az évben, de ezen típusú jármű elterjedésére bizony még várni kell. A fejlesztés azonban elindult: forradalmasíthatja a személyszállítást az elektromos kukásautó, amelyet a Debreceni Egyetemen fejlesztettek ki, és aminek a sorozatgyártását városunkban szeretnék megkezdeni. A járműnek nincs hagyományos belsőégésű-motorja, így teljesen hangtalanul közlekedik és a környezetet sem szennyezi. Az üzemeltetése pedig a tizedébe kerül, mint a jelenlegi, dízelmotoros kukásautóknak.

Mi is sok dolgot tehetünk környezetünk védelme és a szmog csökkentése érdekében!

Biztosan sokan hallhattak már bizonyos energiatakarékosági praktikákról: takarékoskodhatunk az energiával és az előállításához szükséges tüzelőanyaggal, mellyel nem utolsósorban kiadásainkon is csökkenthetünk.

. Ezek közül néhány:

- elektromos áramot spórolhatunk elektromos eszközeink

ritkább használatával, energiatakarékos eszközök vásárlásával, TV, telefon fény- és hangerejének csökkentésével, a „stand by” állapot helyett a teljes kikapcsolással.

- fűthetünk fa vagy szén helyett földgázzal, hőtermeléshez használhatunk megújuló energiaforrásokat (napenergia, geotermikus energia), ezzel is csökkentve a szmog kialakulásának veszélyét.

- házunkat padlófűtéssel, falfűtéssel, vastagabb szigeteléssel, szigetelt nyílászárókkal tehetjük gazdaságosabbá, így „nem az utcát fűtjük”.

A legfontosabb dolog az, hogy mindannyian tegyünk egy kis lépést a környezet védelme és ezzel élhetőbb környezetünk megtartása érdekében. Mindig tartsuk szem előtt a kínai mondást, amikor kétségeink ébrednének az egyéni felelősség kérdésében:

„Az ezer mérföldes utazás is egy kis lépéssel kezdődik”.

Komáromi Balázs és Békési Dániel 8.c

Az előadás elhangzott az „Elmondom hát mindenkinek...” Természettudományos Diákkonferencián 2017.11.27-én.

PIROS, SÁRGA, KÉK, ZÖLD Iskolánk környezetbaráttá válik (1977-2017)

A ma élő emberek idejük nagy részét azzal töltik, hogy problémákat oldanak meg. Ezek nagyjából 3 nagy problémakört ölelnek fel: 1. gazdasági kérdések, 2. társadalmi feszültségek, 3. környezetszennyezés:

1. Gazdasági kérdések: míg a világ egyik felének lakói általános jólétben élnek és gyakran mértéktelenül pazarlóan, addig a másik felét mélyszegénység, éhezés, és járványok jellemzik.

2. Társadalmi feszültségek: a Föld lakosainak sokszínűsége teszi különlegessé, egyedivé országainkat, de a társadalmi feszültségek forrásai is ezek: mindennapi híradások számolnak be vallási alapon fellobbanó háborúkról, terrorista akciókról, esélyegyenlőség hiányáról.

3. A környezetszennyezés: a mai kor emberének nemcsak a túlnépesedéssel, a mérhetetlen hulladékkal, a rossz ivóvízzel, hanem az anyag és energiaválsággal is szembe kell néznie.

Plakátunk témájának is ezt a nagyon időszerű kérdést és helyet választottuk: piros, sárga, kék=Zöld.

A cím talán némi magyarázatra szorul: hogyan lesz a pirosból, sárgából, kékből ZÖLD?... a válasz egyszerű: alkotásunkban be szeretnénk mutatni iskolánk környezetbarát fejlődését. Megkérdeztük milyen volt régen, azt tudjuk milyen volt a fejlesztések előtt, és most tapasztaljuk mindezeknek az eredményét az energiatakarékosság jegyében.

A Kölcsey Ferenc Református Gyakorló Általános Iskola 1977-ben nyitotta meg kapuit a tanulók előtt. Az akkor modernnek számító iskolaépület mai szemmel igencsak energiapazarló építmény volt.

A panel épület szigetelést nem kapott, fa ablakkeretei mára elkorhadtak, sajnos sok terembe ki- be járt a szél. A hulladékot a klasszikus kukába gyűjtötték. Az udvart unalmas szürke beton borította.

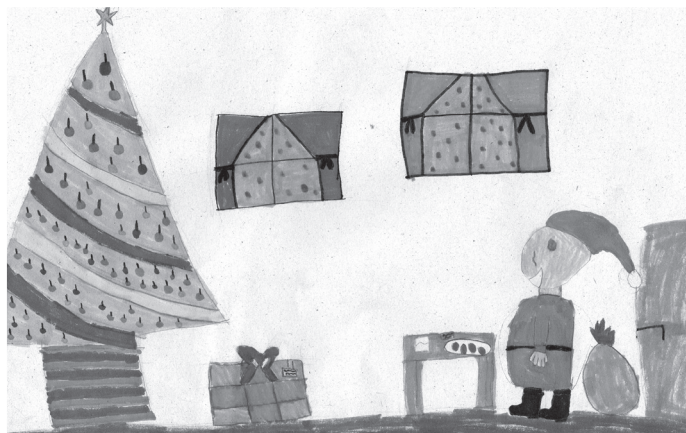
Volt viszont minden évben kétszer papírgyűjtés, melyet iskolánk a kezdetek óta rendez. Ekkor még használhatták a növényekkel borított első udvart. Volt központi fűtés az egyéni tüzelés helyett. Illetve modern víz- és szennyvízelvezető rendszerrel is rendelkezett és neon világítás mellett tanultak a gyerekek. Mindent összevetve az akkor modern iskola mai szemmel alig kaphatná meg a leggyengébb E-s energetikai tanúsítványt.

Az első lépés a környezetbarát iskola felé akkor volt, amikor a szomszédban megépítették a Forum bevásárlóközpontot. A köténgerrel nagyon nem lett szebb a kilátás, az építkezés zajától alig lehetett egymás hangját hallani, de "cserébe hőszigetelést és modern nyílászárókat kapott az iskola első szárnya. Mi ebben az állapotban kezdtük el tanulmányainkat a városban ekkor már "színes iskola"-ként emlegetett sárga, piros és kék küllemű épületben. Talán ekkor elértük a narancs szintet takarékoságban.

A jelentős fejlesztés az új épületszárny építésével következett, nemcsak korszerű új tantermeket kapott iskolánk, hanem itt már hőszigetelt burkolattal, nyílászárókkal és energiatakarékos világítótestekkel is gazdagodott az épület ezen szárnya. A fűtőtestek hőszabályozósak, de még közös rendszeren fűtjük a tantermeket, ami igen nagy hőingást eredményez az órákon. Mindemellett udvarunk játszóparkkal bővült és gumiszőnyeggel lett beborítva. Biciklivel történő érkezésre és tárolásra is van módunk, illetve a hagyományos hulladékgyűjtőt szelektív változatára cseréltük le. Az előkert pedig igazi zöld szigetté változott, amivel elnyertük a város "Tiszta udvar, rendes ház" címet is. Idén nyáron iskolánk újabb zöldülésbe kezdett, s a 2017-es év végére még ennél is újszerűbbé és gazdaságosabbá vált. Az új szárnyhoz hasonlóan az egész iskolát modern

világítótestekkel és hőszabályozós radiátorokkal szerelték fel. Hőszigetelést és új nyílászárókat is kapott a régebbi rész. Mindemellett a napelem beruházása is folyamatban van. E fejlesztéseknek köszönhetően

Kupovics Villő Enikő 3z rajza

nagyjából 50%-os energia megtakarítást érhet el az intézmény. Bár a fejlesztések eredményeit mi csak kis részben élvezhetjük. De örülünk annak, hogy a piros sárga-kékiskola mégiscsak ZÖLD lesz.

Természetesen a mindennapokban felkészítő tanárunk is sokat tesz a zöldülés érdekében, ahogy mondani szokta: a papírnak mindig két oldala van! Persze neki könnyű zöldnek lennie, miközben Nekem két 1*-es dolgozatot is alá kell íratnom szüleimmel egy lapon, miközben magyarázhatom, hogy a papírral takarékoskodunk, de a dolgozatok számával soha!

Ezúton is köszönjük munkáját a jövő nemzedéke nevében, mert a rossz jegyeket kijavítjuk hamar, de az energiára sokáig szükségünk lesz még.

Tar Dorina és Vincze Rebeka 8.c

Az előadás elhangzott az „Elmondom hát mindenkinek....” Természettudományos Diákkonferencián 2017.11.27-én.

Hunor és a felejthetetlen utazás

Tar Kristóf 3.z rajza

Volt egy fiú, akit úgy hívtak, Hunor. Ő egy kis faluban élt a szüleivel. Nagyon szeretett volna találkozni a Mikulással.

Ezt meghallotta egy tündér, aki mindig ott termett, ahol a jó gyerekeknek tudott örömet okozni. A tündér elővette az egyik kicsi zsák tündérporát, és rászórta Hunorra, aki azt tervezte, hogy kimegy az udvarra, és szaladgál egy kicsit. Éppen akkor repült el az egyik liba. A fiú kedvenc libája, Zsiga. Hunor utána ugrott, hogy elkapja és abban a pillanatban elkezdett repülni. Kikerekedett a szeme, mikor érezte, hogy lebeg a levegőben. Annyira csodálkozott, hogy észre sem vette, hogy a liba közben elrepült. Gyorsan csapdosott a kezeivel, hogy utolérje és hazavigye. Már majdnem elkapta a liba lábát, mikor gágogást hallott. Éppen egy vadlúdcsapatba keveredett. A vadludak arról beszélgettek, hogy Lappföld felé tartanak. Eszébe jutott, hogy a Mikulás is Lappföldön lakik. Megkérdezte a vadludakat, hogy velük tarthat-e? A vadludak azt felelték: Persze, gyere velünk!

Ahogy ezt megbeszélték, akkor döbbsentek rá, hogy értik egymás beszédét. A lúd felismerte, hogy ez a repülő kisfiú az Ő gazdája. Zsiga tudta, hogy a gazdája nagyon szeretne találkozni a Mikulással, de azt is tudta, hogy a vadludak nem szeretik az emberek társaságát, mert félnek

tőlük, így nem árulta el, hogy Hunor igazából egy kisfiú. Elhatározta, hogy Ő is velük tart és vigyáz rá.

Aznap sokat repültek. Ahogy kezdett sötétedni, leszálltak megpihenni egy erdő közepén lévő tisztásra. Éppen arra járt az ordas farkas. Gondolta most jót vacsorázik. Elbújt egy fa mögé, onnan várta, hogy a vadludak lefeküdjenek aludni. Amikor azt gondolta, hogy minden lúd elaludt, kiugrott a fa mögül, és rávetette magát az egyik lúdra. De Hunor még nem aludt. Ezt látva felugrott, és fejbekölömtötte a farkast. A farkas kábultan visszacammogott az erdőbe. A ludak vezetője, Baltazár megébredt, és nagyon hálás volt Hunornak, amiért megmentette a csapatot.

Másnap útra keltek, és Lappföldre meg sem álltak. Mikor megérkeztek, ott leszálltak. Hunor azt hitte, a Mikulás házához érkeztek meg. Ahogy bement a házba, és látta, hogy nem a Mikulás van bent, nagyon elszomorodott. Hunor szomorú arcát látva a vadludak megbeszélték, hogy örömet okoznak neki, és elviszik a Mikulás házához. De ezt nem mondták neki, csak felrepültek, Hunor pedig Zsigával együtt követte őket. Azt hitte, hazafelé mennek, mignem le nem szálltak egy házikónál, ahonnan a legnagyobb meglepetésére a Mikulás lépett ki. Hunor nagyon megörült, először szóhoz sem jutott. Mikor bementek a Mikulás házába, és átmelegedtek, Hunor elkezdte kérdezgetni a Mikulást.

-Hogy tud repülni a szánja?

-Honnan van olyan sok rénszarvasa?

-Honnan tudja, hogy ki rossz vagy jó gyerek?

-Hány levelet kap egy évben?

A Mikulás alig győzte megválaszolni a kérdéseket. Nagyon el is telt az idő. Hunor elálmosodott, és rátört a honvágy. Szerette volna már látni a szüleit.

Hunor jó gyermek volt, így a Mikulástól kapott most egy plusz ajándékot. A Mikulás másnap reggel, miután elkészönt Hunor és Zsiga a vadludaktól, hazavitte Őket a szánján.

Mikor hazaért, a szülei nagyon örültek Neki. Nyomban elmesélte felejthetetlen utazásának minden részletét!

Csizmadia Marcell 3.c

Az én mesém – Építőmesterek

Egy öreg vadász mesélt nekem egy történetet, aki az ükapjától hallotta, hogy egyszer volt, hol nem volt, nem is olyan régen volt, falu szélén, erdő mélyén, smaragd színű patak mentén, békességben, szeretetben éldegéltek az állatok. Tavasszal és nyáron mindenki vidám volt, ugrándoztak, fürödtek a patakban, de ősszel és télen bizony bevacskolták magukat és fázva, reszketve, összébújva melegedtek. Egy nyár végi napon, amikor még a nappalok kellemesen melegek voltak, de az esték és hajnalok már hűvösek és az árnyékok is már megnyúltak, gyűlést hívtak össze az állatok. Hogy miért is? Nem voltak házaik és elégük lett a téli ázásból. Eldöntötték, hogy hirdetést adnak fel a holló újságjában, az „Állati jó hírek” – ben, hogy ház építésére építőmestert keresnek. A hirdetést így szölte:

„Ázunk, fázunk, nincsen házunk,
Mestereket nagyon várunk.
Építsétek meg a házunkat,
hogy betehessük az ágyunkat.”

Lett is hamar két jelentkező: a gyors haszonra vágyó róka és a megfontolt medve.

A róka ezt mondta:

„Azt hallottam, az a vágy,
hamar bekerüljön az az ágy!
Ide vele, megcsinálom,
teljesüljön az az álom!
Két hét múlva költözés,
megszűnik a didergés!”

Szölte a medve:

„Álljon meg a menet már,
gyors munkában nagy a kér!
Jó vacokhoz idő kell,
összezsapni nem jó jel!
Várjátok ki türelmesen,
hogy a házatok meglegyen!”

Volt ám nagy morajlás, találgatás, vitatkozás: Ki legyen a befutó? Melyik választás a jó? Sokan a rókának hittek, hiszen gyorsan ígért házat, így hamar megbízást is kapott a pucér csigától, a hiszékeny báránytól, és a vén számártól. És hogy ki bízta meg a medvét? Csak a bagoly. Mutogattak is nevetve rá:

„Sose lesz kész a házad,
meg fog fagyni télen a szárnyad!
Rossz lóra (medvére) tettél,
nagyon nagy balek lettél!”

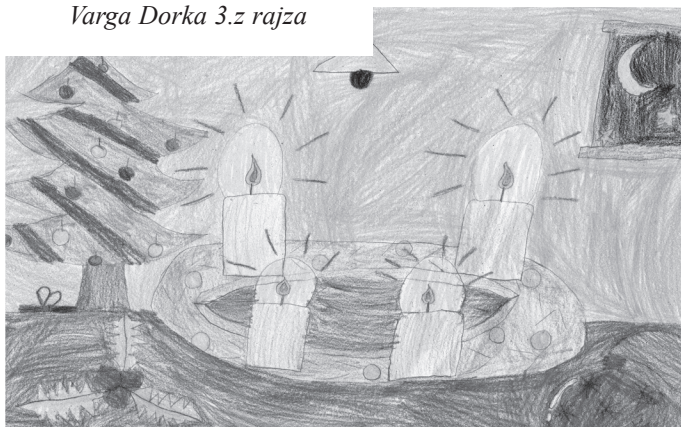
Sürgött, forgott a róka, egyszerre épített három házat. Ahogy pakolta egymásra a téglát, a malter még meg sem száradt, már az ablakot be is építette. Az ajtókilincset nagy sietségében fejjel lefelé rakta. Reggel a csigánál vett íves falméretet, délben a báránynál festette a nyíró szobát, este a számárnál látták számárfüles tapétát ragasztani. De a lényeg, hogy a házakkal gyorsan haladt. Kérdi pár nap múlva a csiga:

„Hogy állsz komám a házzal?
Nem vagy tele izomlázsal?”

Jött a válasz erre:

„Bírom én, bírom, már csak 2 nap

Varga Dorka 3.z rajza

s rátok virrad az a szép nap!
Készen lesz a házatok, hozhatjátok az ágyatokat!
Azt javaslom száguldj gyorsan,
nyomodat hagyd a porban!
Mire ide érsz az ágyaddal csiga,
le is telik a két nap biza!”

Addig a medve mit csinált? Megfontoltan méricskelt, számolt, tervezett, keverte a sódert, hordta a téglát, festette a falat, de azért ő is haladt ám. Kérdezte egy reggel a bagoly:

„Nem sürgetlek barátom,
de az átadást már várom.
Mikor lesz a kulcsa nálam?
Megpihenne már a hátam.”
Dörmögött komótosan a medve:
„Jövő szombat, délután,
ha lehet 4 után.”

2 nap múlva nagy ünnepséget tartottak az erdőben az állatok. Elkészültek a róka által épített házak. Be is költöztek a megrendelők és estére meg is jött az eső. A bagoly kénytelen volt a régi odújába behúzódní pár napra – míg elkészül az ő háza is – ahova addigra már mókusok költöztek, így kénytelen volt velük megosztani a helyen. Kicsit irigykedve nézte a fényeket a házak ablakai mögött, hallotta a többiek vidám nevetését. Neki csak a mókusok csámcsogása és a leömlő eső monoton hangja jutott. Amint a fáradtságtól lehajtotta a fejét, mély álomba zuhant. Egyszer csak hangos jajveszékésre, hangos kiabálásra ébredt:

„Ki az, mi történt? Milyen zajt hallottam az imént?”
Jött a válasz kintről:

„Segíts rajtunk, bagoly koma
Rútul átvert minket a róka.
Gyorsan összetákolta a házunk,
s nem ez lett az áhított várunk.
Összedőltek mind a falak,
s megfagynak az akváriumban a halak.”

Nem gondolkodott sokat a bagoly, behívta őket magához. Ott laknak nála békességben télen, s jövőre nem siettek az építésben.

Mind emez volt intő jel, hogy jó munkához idő kell!

A 2017/2018 tanév feléhez közeledve a tollaslabda világában is felgyorsulnak az események, a házi bajnokság mellett a pontgyűjtő verseny lassan lezárul, emellett a Diákolimpiára való felkészülés előtérbe kerül, hiszen 2018. február végén kerül megrendezésre a Hajdú-Bihar Megyei Tollaslabda verseny. A megyei forduló végeztével a dobogós helyezést elérő diákok a Területi, esetlegesen azonnal az Országos Döntőbe jutnak, ahol összemérik a tudásukat az ország legügyesebb tollaslabdázói. Az elkövetkezendő időszakban kiválasztásra kerülnek azon diákok, akik képviselhetik majd iskolánkat a Diákolimpián. A szorgalmas edzőmunka már meghozta számos tanuló számára az eredményt, a közelmúltban a minden hónap utolsó edzésén lebonyolított „Forgó Kupát” az alábbi győztesek szerezték meg:

	Szeptember	Október	November
1-2. évfolyam	Pataki Máté	Pataki Máté	Szentpéteri Dániel
3. évfolyam	Szentpéteri Eszter	Bokor Petra	Pataki Máté
4. évfolyam	Csernyánszki Balázs	Magi Zsolt	Szincsák Borbála
5. évfolyam	Bokor Bence	Lovas Liliána	Kelemen Martin

A Debreceni Sportcentrum-Sportiskola versenyzői már az első Magyar Tollaslabda Szövetség által rendezett országos versenyen szerepeltek, ahol minden versenyzőnek sikerült minimum egy győzelmet a fővárosból elhozni. A jövőben számos versenyen vesznek majd részt az ország különböző pontjain: Budapesten, Pécsen, Seregélyesen, Kiskunfélegyházán, Hajdúszoboszlón, Nyíregyházán, Cegléden.

A 0. órai edzéseken való részvételről néhány élménybeszámolót szeretnénk megosztani veletek a korán ébredő diákok:

„Nagyon jó a reggeli tollaslabda, a kedvenc sportom a tollaslabda. Feltöltődöm az edzések után és szívesen veszek részt Joe bácsi edzésein.”

Czeglédi Zsófia 5.a

„Én sokat nem fogok mondani. Szerintem megéri járni, mert minden hónap végén van egy forgó verseny.”

Bokor Petra 3.a

„Nagyon jó tollasozni járni, mert jól megmozgat és csomó új dolgot is tanulunk. Az edző nagyon jó fej és engedi, hogy azzal dolgozzunk akivel akarunk.”

Magi Bianka 4.a

„Joe bácsi nagyon kedves és segítőkész. Nagyon sok újdonságot, trükköt megtanulunk. Kicsit korán kell ébredni, de megéri, mert nagyon szeretek járni.”

Nagy Nóra 2.d

„Nagyon jók az edzések, kellően megmozgatnak. Persze sokat játszunk. Hónap végén pedig egy forgókupát is lehet nyerni.”

Magi Zsolt 4.a

„A tollas edzés egy jó dolog, mert izgalmas és jó óra előtti dolog. Az edző Joe bácsi is kedves, aranyos.”

Hajdu Csongor 4.d

„Azért szeretem a reggeli tollas edzést, mert felfrissít. Azért nem szeretem a reggeli tollas edzést, mert korán kell lenni. Azért szeretem a reggeli tollas edzést, mert nem veszi el a délutánt.”

Bokor Bence 6.a

Amennyiben szeretnél csatlakozni csapatunkhoz, várunk Téged is az edzéseken!

Időpont: Kedd és Csütörtök 7.00-7.45 (0.óra)

Helyszín: II. emeleti tornaterem

Felszerelés: A torna felszerelésen (cipő, nadrág, póló) kívül másra nincs szükség.

Labda, ütő, háló is biztosított az edzések során.

Egy varázslatos utazás

Annával, a barátnőmmel már hetek óta készülődtünk a nagy utazásra. Bepakoltuk szinte az összes meleg ruhánkat, ugyanis Finnországba, Lappföldre indultunk. Az egyik barátunk felajánlotta, hogy saját repülőgépén elvisz bennünket.

Az első sokk akkor ért minket, amikor megláttuk azt a repülőgépet, amivel utaznunk kellett. Elég rossz állapotban volt, ugyanis néhány ablaka meg volt repedve, és a motorjából csöpögött az olaj. Kissé elbizonytalanodtunk, de barátunk állította, hogy a gép remek állapotban van, és nála jobb pilótát Lappföldön sem találunk. Vonakodva bár, de beszálltunk a gépbe. Útközben egyszer csak arra lettünk figyelmesek, hogy a gép motorja akadozni kezdett majd leállt. Zuhanni kezdtünk, de a remek pilótának köszönhetően sikeres kényszerleszállást hajtottunk végre egy havas fennsík, és mindannyian sértetlenül szálltunk ki a gépből. Onnan viszont nem tudtuk, hogyan tovább, hiszen ott voltunk a semmi közepén. Se wifi, se GPS, se telefonos segítség, de még a rádió sem működött. Ahogy körbenéztünk, csodálatos táj tárult a szemünk elé. Minden tiszta fehér volt. Az egész tájat hó borította. Gyönyörű volt, ahogy a havon megcsillantak a nap sugarai. Láttuk a csodálatos északi fényt, és mindenfelé rénszarvasok bók-lásztak a hegyoldalakon. De még ez sem nyugtatott meg minket, hiszen fogalmunk sem volt, hol vagyunk. Mivel nem tudtuk, merre tovább, elindultunk egy erdő felé, hátha ott segítségre lelünk. Már épp kezdtük feladni a reményt, mikor egy bokor mögül elénk ugrott egy manó.

- Hát ti meg mit kerestek itt, ahol a vadlúd se jár?
- Lezuhant a gépünk, és segítséget keresünk. Nem tudod, kihez fordulhatnánk?

- Az attól függ, mit szeretnétek. Élelmet és szállást adhatok nektek, viszont nekem is szükségem lenne a ti segítségetekre.

- Ugyan miben tudnánk mi segíteni neked?

- A gonosz tündérek muzsikájukkal törbe csaltak minket, hatalmas lakomát rendeztek számunkra, de nem sejtettük, hogy aki eszik az ételükből az örökre jéggá dermed. Én elég válogatós vagyok, ezért menekülhettem meg.

- Persze, segítünk. De mit tehetnénk?

- Azt olvastam egy könyvben, hogy a tündérek félnek a vastól – mondta Anna.

- De honnan vegyünk vastot? – kérdeztem.

- Hát, nem egy óriási vasmadár hozott ide titeket?

- Vasmadár...? Ja, a repülőre gondolsz!

- Hát, az jelenleg egy roncs – mondta a pilóta.

- Sebaj, megjavítjuk! – vágta rá a manó. Aztán azzal begurulunk a faluba, és kiűzzük a tündéreket.

- Ez egy nagyon jó terv! – állapítottuk meg mindnyájan. Másnap reggel már hozzá is láttunk a megvalósításához. Estére el is készültünk a repülőgép megjavításával. Éjszaka, amikor a tündérek aludtak, a repülővel begurultunk a faluba. Amikor felébredtek a tündérek és meglátták a vasmadarat, úgy megijedtek, hogy a Déli-sarkig menekültek. Amint a tündérek elhagyták a falut, a jéggá dermedt manók újra életre keltek.

- Köszönjük, hogy segítettetek nekünk, de mi lesz, ha a tündérek újra visszajönnek? – kérdezték kórusban. – Nem hagyhatnátok itt nekünk a vasmadarat, hogy soha többé ne

jusson eszükbe a gonosz tündéreknek visszatérni erre a vidékre?

- Szívesen megtennénk, de akkor mi hogyan jutunk haza?

- Mivel ti is segítettetek nekünk, most mi is segítünk nektek. Kedves barátunk, a Mikulás, aki itt lakik Lappföldön, majd hazavisz titeket a rénszarvasszánján.

El is mentünk a Mikuláshoz, aki örömmel vállalta, hogy hazarepít bennünket. De előtte még megmutatta nekünk mesés otthonát a magasból, és egy-egy ajándékkal is kedveskedett nekünk. A tündérek soha többé nem merészkedtek vissza a manók földjére, mert a hatalmas vasmadár azóta is hűen őrzi kis világuk minden titkát.

Sós Jázmin 6. c

Új tanárunk

Pótor Katalin vagyok vallás-tanár. 2009-ben végeztem a Debreceni Református Hittudományi Egyetemen. Azóta dolgozom, mint hitoktató. Férjem református lelkipásztor. Két gyermekünk van. A nagyobbik gyermekünk a Kis TK-n tanul, második osztályos. A kisebbik gyermekünk nagycsoportos óvodás. Szabadidőmben szeretek a családommal kirándulni, olvasni, kézműveskedni.

Eddig három vidéki iskolában tanítottam. 2017 novembere óta dolgozom a Kis TK-n, mint hitoktató. A 6. 7. és 8. osztályban tanítok. Örülök, hogy egy ilyen erős, színvonalas iskolában taníthatok.

Hibaigazítás

Az októberi Lajtorjában sajnos hibás képet közzeltünk az új 1.b osztályról. Ezúton kérünk elnézést minden érintettől. Íme a helyes fénykép és az osztály névsora.

1.b Osztályfőnök: Bélteki Gáborné

Bodor Ödön, Csukás Levente, Dávid Nándor, Dulai Bátor Mihály, Fábian Attila, Finta Simon Ábrahám, Gábor Hunor, Galoff Gréta Dóra, Gáspár Abigél, Horváth Zsombor, Juhász Levente, Kala Lőrinc, Kecskés Huba, Kecskés Hugó, Kovács Döme, Kovács Panna, Kugler Korina, Mester Gyula Barnabás, Molnár Luca, Nagy Martin, Nagy Mátyás, Nagy Rita Petra, Nagy Tamás, Reichel Marcell, Sándor Kristóf, Seprényi Kristóf, Szilágyi Sára Csenge, Tóth Hanna Barbara, Vitányi Milán

Természetismereti tábor

Ezen a nyáron vettem részt először az iskolai természetismereti táborban, amit Kriszti néni és Ildikó néni szervezett. Azért választottam ezt a tábort, mert nagyon szeretem a környezetismeretet, az állatokat, főként a madarakat. A tábor során sok-sok érdekes programon vettünk részt. Voltak osztálytársaim, és voltak olyan gyerekek, akiket nem ismertem, ezért hasznos volt, hogy hétfőn játékos feladatok során ismerkedhettünk meg egymással. Ezenkívül játszottunk a nagyerdei játszótéren, elszétáltunk a botanikus kertbe, fagyiztunk, és ellátogatott hozzánk egy fafaragó bácsi is. Megismerkedtünk a fafaragás eszközeivel, a bácsi segítségével pedig fából halat, baltát, vagy kanalat faragtunk. A sok érdekes program közül nekem a Nyíregyházi Állatpark tetszett a legjobban, nem csak azért, mert vonattal utaztunk, hanem azért is, mert nagyon sok érdekes állattal találkoztunk. Részt vettünk egy foka show-n, rengeteg állatot láttunk, például óriáskígyót, vándorpatkányt, gorillát, elefántot, púpos tevét és még egy előző nap született törpe vízilovat is. Nekem legjobban azok a bébistruccok tetszettek,

amiknek a háta csíkos volt. A tábor utolsó napján mindenki nagy öröme a SZUSZ Park medencéiben fürödhettünk. A táborban nagyon jól éreztem magam, mindenkinek ajánlom!

Szilágyi Bálint 3.b

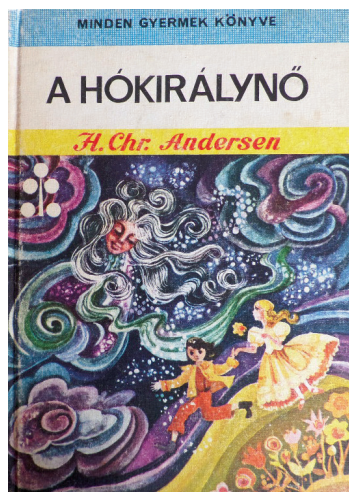

Szilágyi Bálint 3.b rajza

Lapozgató

Alsó tagozat:

Hans Christian Andersen: A Hókirálynő

Kay és Gerda öreg nagymamájukkal élnek együtt nagy szeretetben. Egy nap a gonosz, hidegszívű Hókirálynő meglátogatja Kay-t és magával viszi az országába, az örök jég birodalmába. Gerda azonban nem nyugszik bele abba, hogy elveszítette Kay-t. Megígéri nagymamájának, hogy ha addig él is, felkutatja a Hókirálynő birodalmát és visszahozza a fiút szülőházába. Gerda még nem is sejti, mennyi akadályt kell legyőznie ehhez...

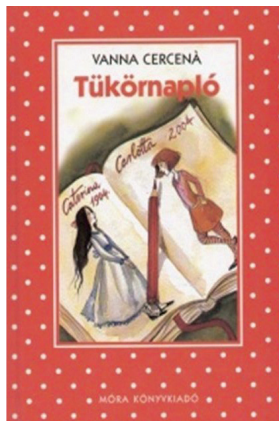
Részlet a meséből: „A kis Kay már kék, majdnem

fekete volt a hidegtől, de nem vette észre, hogy fázik, mert a Hókirálynő csókjától elmúlt a borzongása; a szíve már különben is jégcsappá változott. Lapos, éles jégdarabokat rakosgatott egymásra meg egymás mellé, valami formát akart adni nekik, mint amikor mi apró falemezekből alakokat próbálunk kirakni, amit kínai játéknak neveznek. Kay művészi mintákat, alakokat rakosgatott ki jégből; tökéletes remekek voltak. Az értelem jeges játéka volt ez, az ő szemében nagyszerű és roppant fontos időtöltés - a szemébe hullott üvegszilánk miatt látta annak. A mintákból egy írott szót próbált formálni, de sohasem sikerült neki azt a szót kirakni, amit szeretett volna "Örökkévalóság." Pedig a Hókirálynő azt mondta neki: "Ha azt a szót ki tudod rakni, újra a magad ura leszel, s én neked ajándékozom az egész világot, még egy pár új korcsolyát is ráadásul." Ezzel az egy szóval kinlódott hát Kay, de nem tudta kirakni."

A kötetben összesen 23 mese található, A Hókirálynőn kívül többek között a következő meséket olvashatjátok még: A kanász, A fenyő, A hőember, A rút kiskacsa, A gyufaárus kislány.

Felső tagozat

Vanna Cercena: Tükörnapló

Carlotta és Caterina. Mindkét lány tizenkét éves, olasz és naplót ír. Carlotta zürs családjáról, a hegyekben töltött vakációról, s barátnőjével váltott SMS-eiről. Caterina a sorsát megváltoztató hajóútról, a New York-i kikötőről, s az emigránsok keserű életéről. Caterina és Carlotta. Száz év választja el őket egymástól, s mégis sok közös van bennük, ha soraikat egymás mellett olvassuk. Mintha beszélgetnének. Carlotta megtalálja Caterina naplóját, amelyből megtanulja értékelni az élet legapróbb örömeit, Caterina naplója pedig Carlotta segítségével jut végre

unokája kezébe. Carlotta és Caterina tükörképei egymásnak, gyermekesorsok egy évszázad tükrében.

Jack London: A beszélő kutya

Az író ennek a regénynek a helyszínét déltengeri utazásaiból merítette, cselekménye a Salamon-szigeteken játszódik és Jeromos, a skót terrier történetét mondja el, amint gazdája váltakoznak: Haggin úr, az ültetvényes, aki „négerfogásra” tanítja; Van Horn, az Arangi nevű hajó kapitánya; Basha, az okos és kegyetlen néger törzsfőnök; Nalasu, a vak néger, aki már-már az emberi nyelvet megközelítő árnyalt jelbeszédre tanítja; és végül Kennan, a gazdag, fehér világjáró. (Az éneklő kutya című regénye Jeromos testvérének, Mihálynak a történetéről számol be. Akárcsak az első kutyaregénye A vadon szava, ezek a történetek is valójában az emberre, a társadalomra vetnek oldalról fényt, hiszen a kutyaszereplők természetét és sorsát az emberi gonosz-ság és szeretet, kapzsiság és jóság alakítja.)

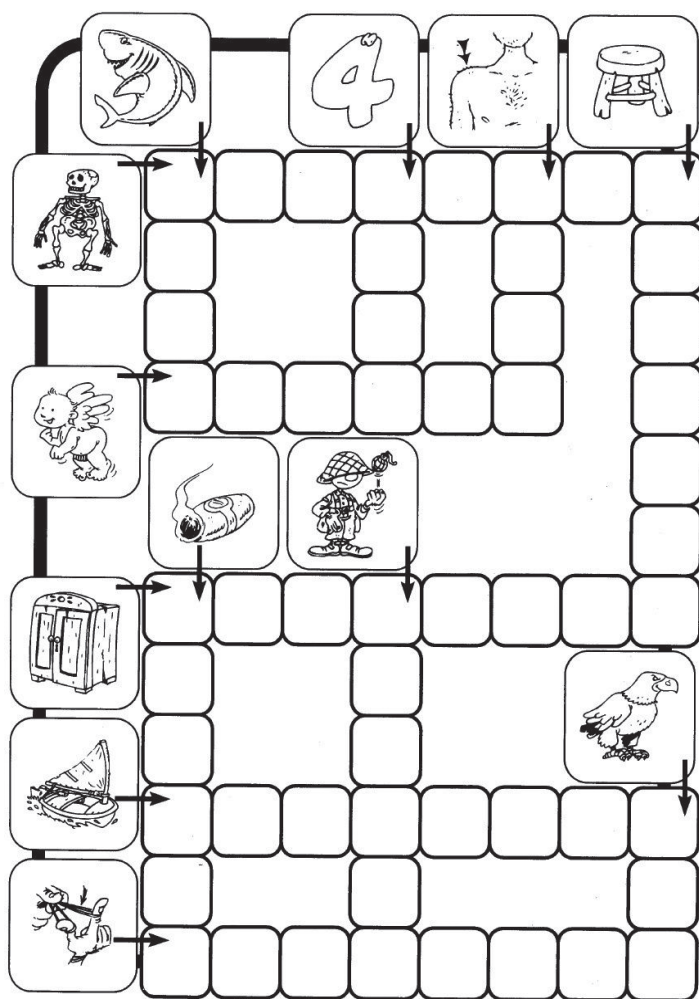
A könyv elérhető elektronikus formában is: <http://www.mek.oszk.hu/02100/02162/02162.htm>

Rejtvényes

9		3	6		5	2		7
6			3	4		5		
							1	6
					4			
4	3	5				1	7	2
			7					
8	2							
		7		3	9			1
3		1	4		2	7		8

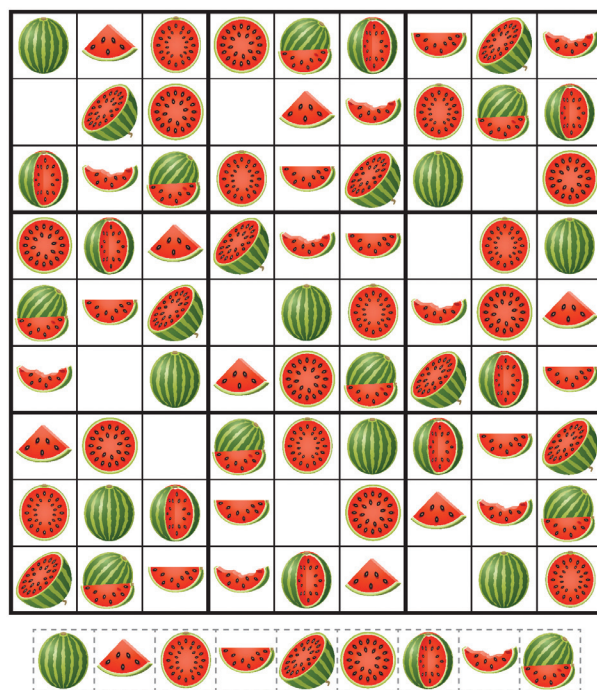
	3							
			1	9	5			
	9	8					6	
8				6				
4					3			1
				2				
	6					2	8	
			4	1	9			5
							7	

Ezt fejtsd meg!

Görögdinnyés sudoku

Ez a feladat hasonlít a klasszikus sudokuhoz. Számok helyett görögdinnyékkel. Meg tudod oldani?

A Lajtorja elkészítésében részt vettek:
 Bajiné Takács Margit, Bencze Gábor, Csontos Zoltánné, Egresi László, Emberné Balogh Emőke, Engszler Attila
 Erdei Zoltánné, Fehérmé Szóráth Márta, Juhász M. Tünde, Kiss Edit, Kursinszky Viola, Kurgyisné Nagy M. Zsuzsa
 Pócsik Anett, Szakál László, Szilágyi Tamás

Készült a DELA kft. nyomdájában, Felelős vezető: Ujvári Béla, Tel.: 52/955-634
 Felelős kiadó: Ember Sándor igazgató
 Lapzártá: 2017-12-11